

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Status vedr. markvanding i forbindelse med vandplanerne mv.

Søren Kolind Hvid
Videncentret for
Landbrug

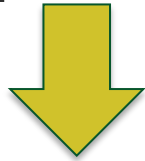

PARTNER I
DLBR[®]
DANSK
LANDBRUGSRÅDGIVNING

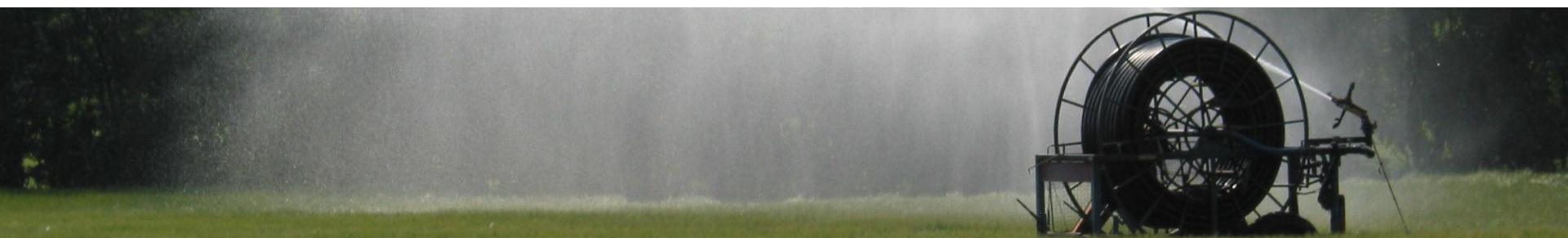

Markvanding – hvad sker der?

- Kommunalreform (fra amt til kommune)
- Krydsoverensstemmelse (KO) vedr. markvanding
- Vandplaner

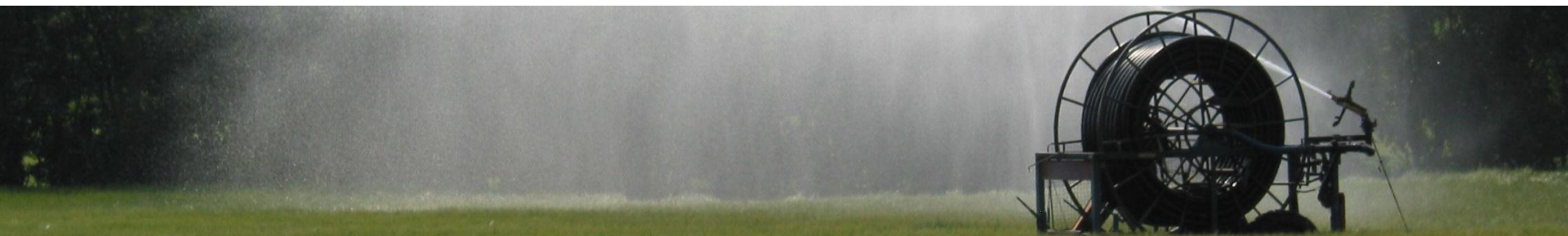

- Udvikling mod skærpet administrationspraksis
 - Opgørelse årlig, mere kontrol, KO-indberetning
- Risiko for reduktion i markvanding fra 2015
 - Store arealer kan muligvis blive berørt
- Utilstrækkelige tilladelser i tørre år

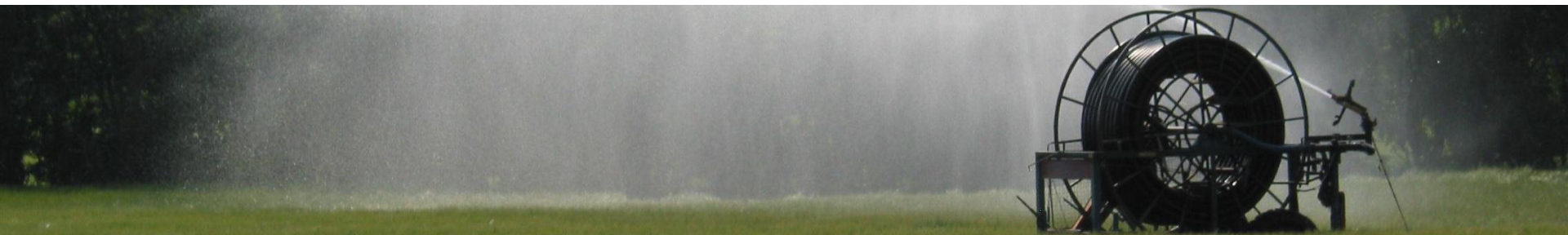
Arbejdsgruppe om markvanding under Naturstyrelsen

- Anbefale metode til beregning af vandløbspåvirkning. Udviklings- og testforløb igangsættes snarest.
- Belyse de samfunds- og erhvervsøkonomiske konsekvenser af evt. reduceret markvanding
- Redegøre for andre landes håndtering af markvanding
- Vandplanernes håndtering af markvanding i relation til kommunernes administration af indvindingstilladelser
- Afrapportering ultimo november 2012

Andre aktuelle aktiviteter

- Task Force gruppen for markvanding
 - 7-8 Vest- og sydjyske foreninger
 - Fleksibel administration af tilladelser til markvanding
 - Dialogmøde 23/10 med 9-10 kommuner
 - Møde for Folketingets fødevare- og miljøudvalg 21/11
- Drøftelse i primærbestyrelsen 6/11 – strategi for det videre arbejde med markvanding i vandplanerne

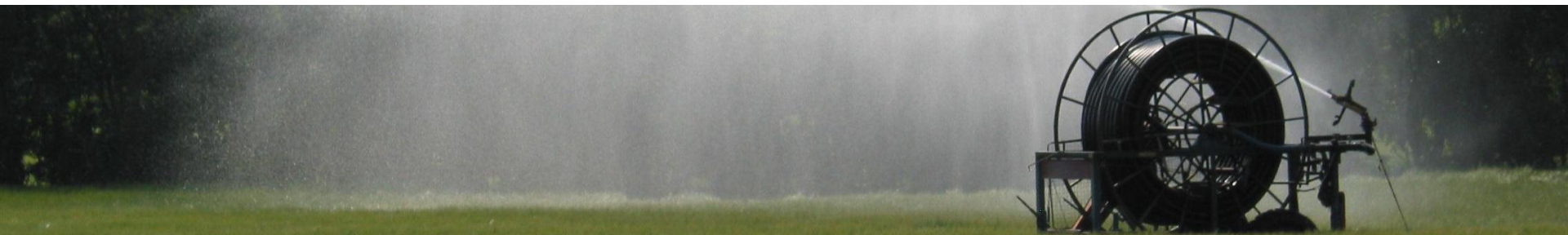

Mål og indsatsområder

- Markvanding har stor økonomisk betydning og kan forventes at få stigende økonomisk betydning
- Vækstpotentiale i markvanding

Mål:

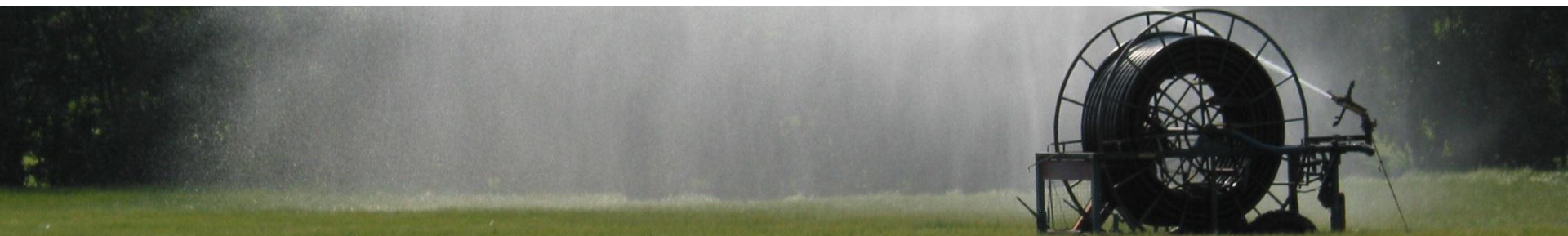
Mulighed for økonomisk optimal markvanding for flest mulige landmænd (mere markvanding end i dag).
Fleksibel administration af tilladelser til indvinding af vand til markvanding (undgå bøvl og KO sanktioner).

Indsatsområde 1:

Det administrative grundlag – kravværdierne til maksimal påvirkning af medianminimumsvandføringen

- Medianminimumsvandføringen er den midterste af de årlige minimumsvandføringer gennem 30 år
- Anvendes som grundlag for beregning af den maksimale vandindvinding i et område

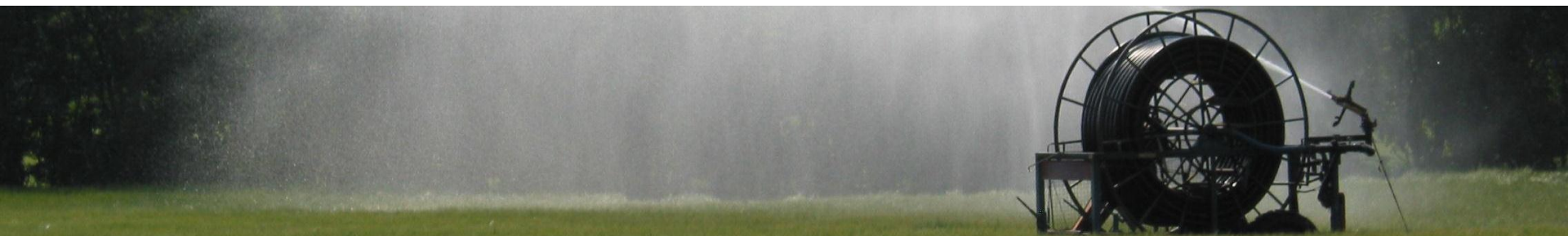

Nuværende krav til maksimal påvirkning af medianminimumsvandføringen

Max påvirkning af upåvirket medianminimum		Max
Høj økologisk tilstand		5 %
God økologisk tilstand	Små vandløb < 2 m bredde	10 %
	Vandløb med tidligere A målsætning (naturvidenskabelig interesseområde)	10 %
	Vandløb med tidligere B1 målsætning (gyde- og yngelvækstvand for laksefisk)	10 %
	Udvalgte vandløb med beskyttede arter og/eller tilknyttede naturtyper	10 %
	Mellemstore og store vandløb > 2 m bredde (tidligere B0, B2 og B4 vandløb samt F målsatte)	15 %
	Mellemstore og store vandløb > 2 m bredde	25 %

Indsatsområde 1 (fortsat): Det administrative grundlag – kravværdierne til maksimal påvirkning af medianminimumsvandføringen

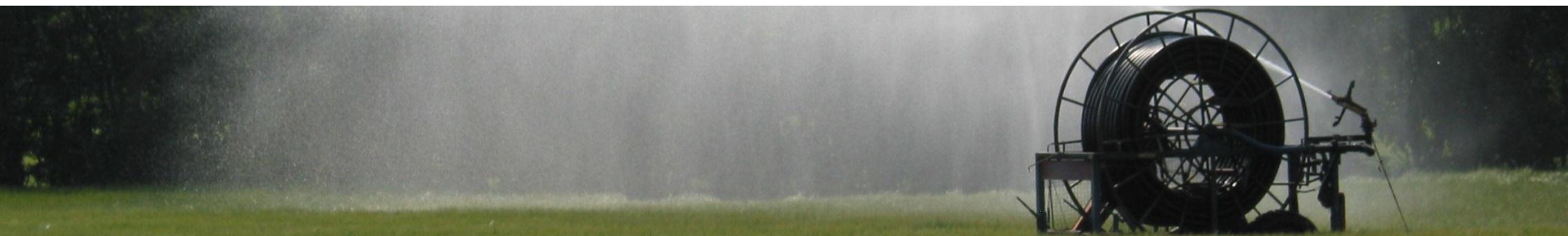
- Størrelsen af kravværdierne bør revurderes
- Automatisk sammenkobling af vandløbsmålsætninger og kravværdier bør ændres
- Regelgrundlaget for kravværdierne bør ændres
 - Kravværdier bør være vejledende
 - Bør være mulighed for helhedsvurdering, der også inkluderer de fysiske forhold og vandkvaliteten

Indsatsområde 2:

Korrekt beregning af vandløbspåvirkning

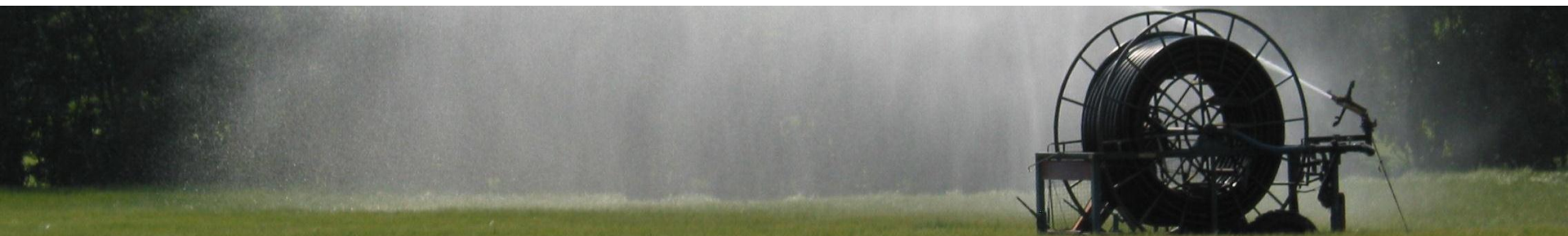
- Udviklingsarbejde igangsættes af Naturstyrelsen
 - Vi vil følge udviklingsarbejdet tæt
- Fortsat videnhuller og utilstrækkelige data
- Beregninger af vandløbspåvirkning bør verificeres gennem målinger i vandløb
 - Planteproduktion har søgt GUDP-projekt, hvor der indgår målinger af vandløbspåvirkning
- Tvivlsomt om kvalificerede beregninger kan foretages inden næste vandplanperiode

Indsatsområde 3:

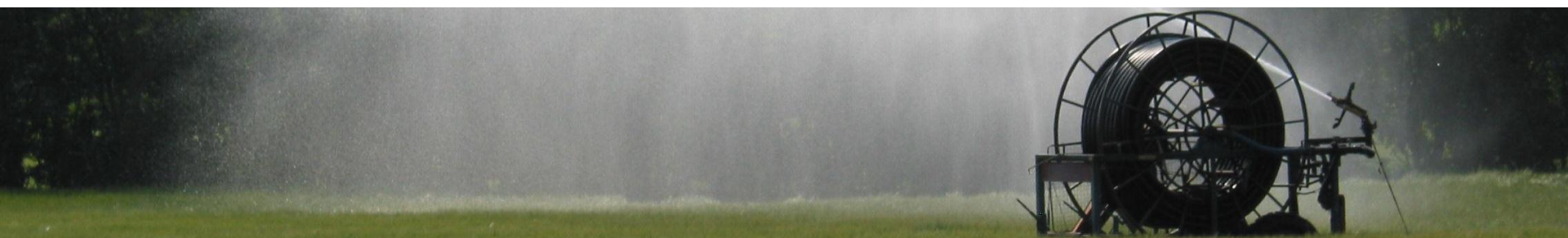
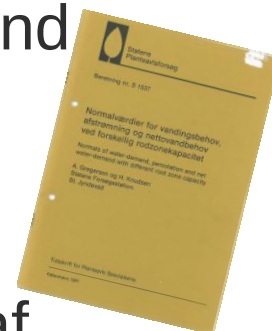
Opgørelsesperiode og mere vand pr. ha

- Ringkøbing og Viborg amt havde opgørelse over 3 år
- Pt. er Ikast-Brande den eneste kommune, der fremadrettet vil opgøre det over 3 år
- Indsats i forhold til kommunerne (Task Force gruppen)
- Faktisk er 3 års glidende gennemsnit ikke nok
 - I Niedersachsen opgøres vandforbruget som et 10-års glidende gennemsnit

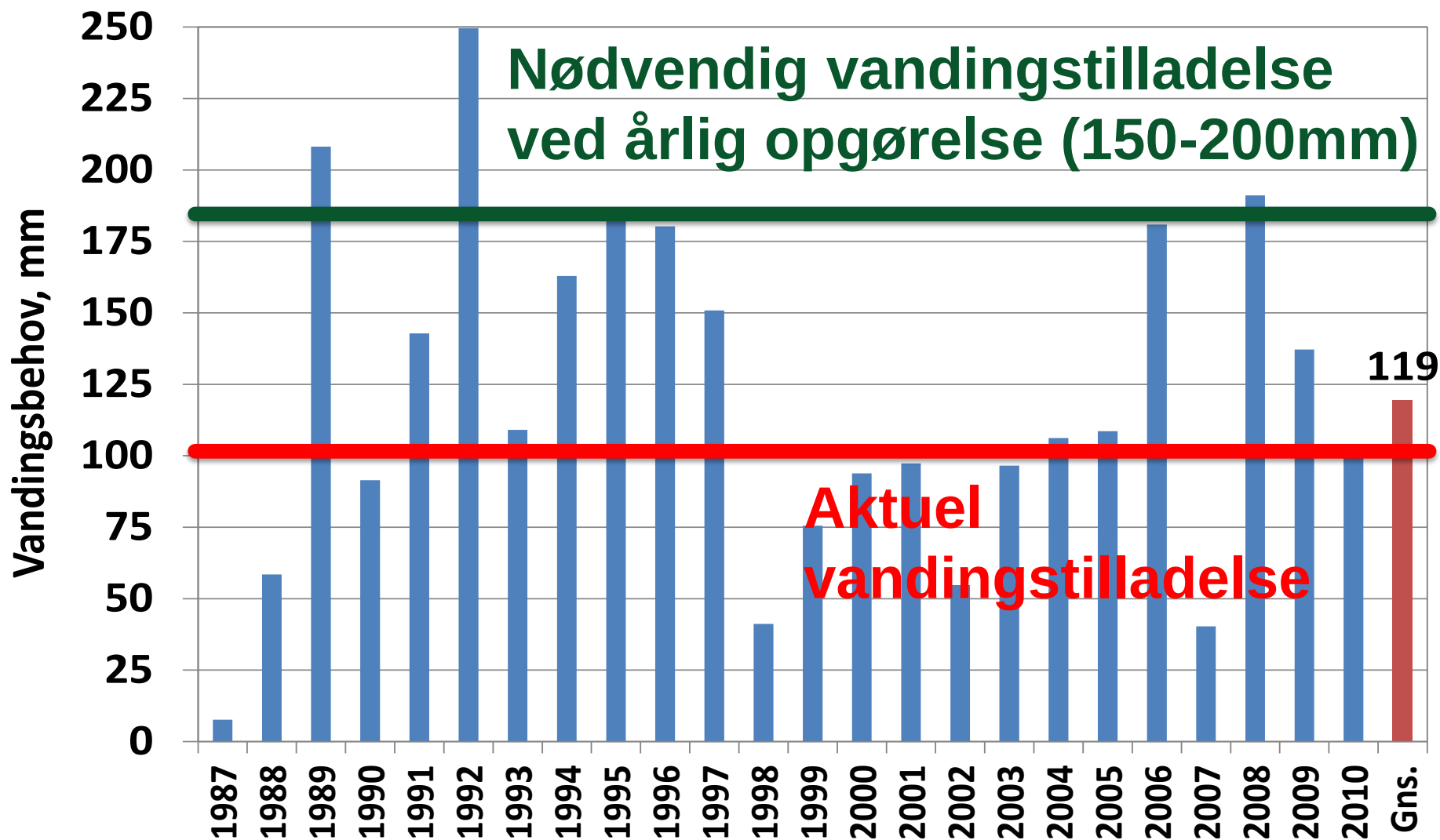

Indsatsområde 3 (fortsat): Opgørelsesperiode og mere vand pr. ha

- Udarbejde nyt fagligt grundlag for tildeling af vand
 - Det hidtil anvendte grundlag er fra 1981 (Statens Planteavlsforsøg) og bygger på det gennemsnitlige vandsbehov set over lang årrække
- Tildeling af vandmængde skal være afhængig af opgørelsesperiodens længde og ressourcens størrelse
 - Ved årlig opgørelse af vandforbrug er der behov for 150-200 mm vand ved optimal markvanding
 - Vandmængder vil variere meget afhængig af vandressourcens størrelse i det enkelte opland

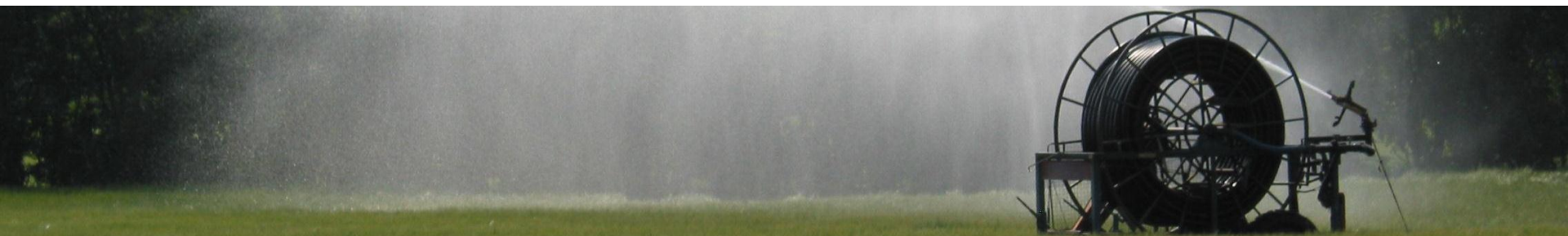
Markvandingsbehov i grovfoder-sædskifte på JB1 1987-2010, mm pr. år, Ribe amt

Indsatsområde 4:

Alternativer til reduceret markvanding

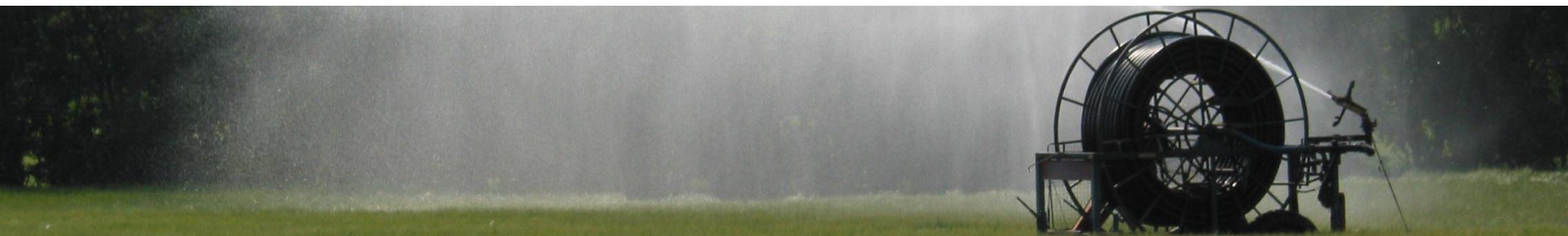
- Kræver ændringer af retningslinjer i vandplaner
- Beskrive og dokumentere alternativer:
 - Flytning af boringer og dybere boringer
 - Vådområder,
 - Fysiske forhold i vandløb,
 - Kunstig infiltration,
 - Kompensationspumpning m.fl.
- Ansøgt om GUDP projekt om udnyttelse af vintervand og kunstig infiltration

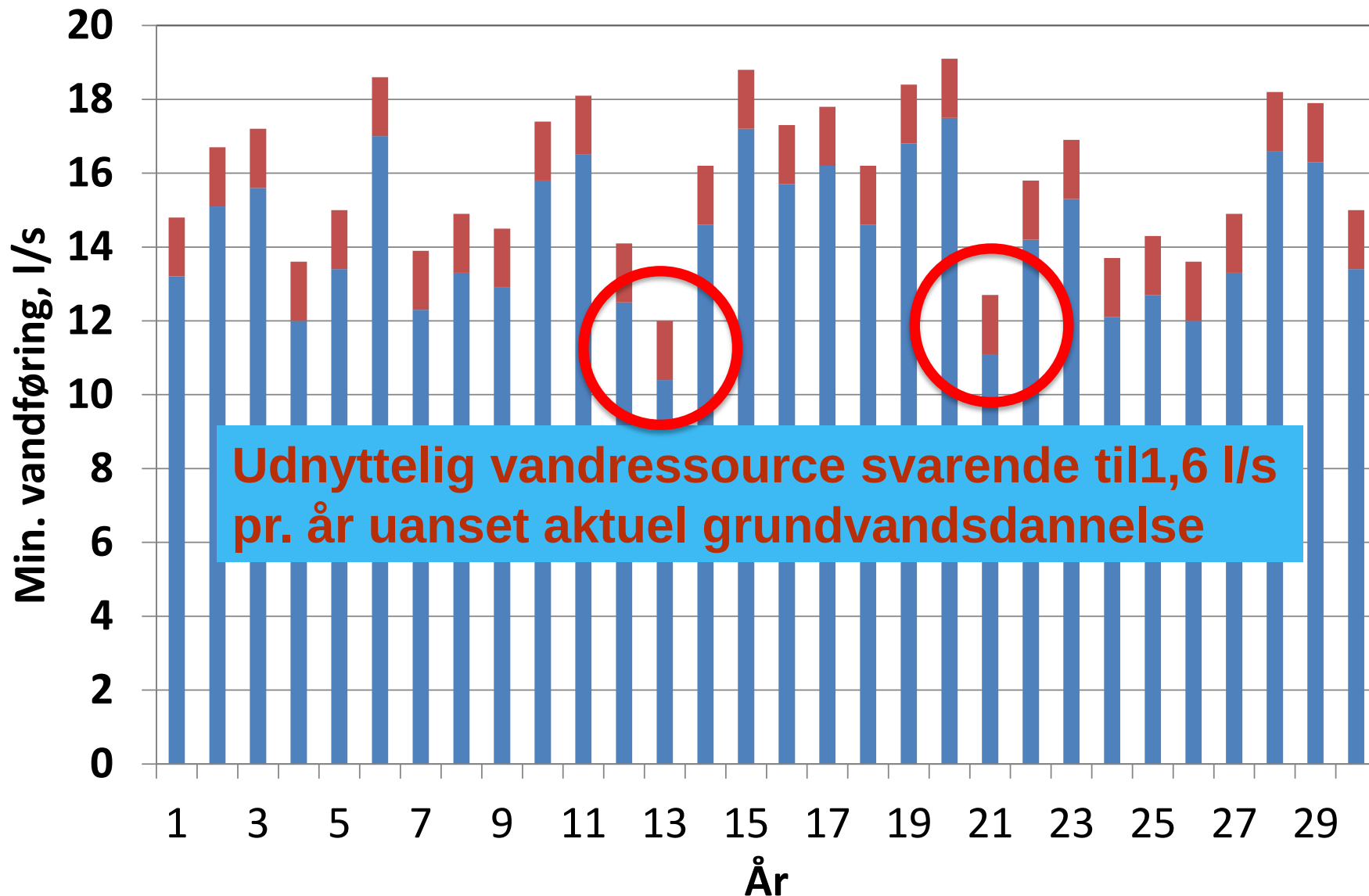
Indsatsområde 5:

Mere vand til markvanding – ny vandressourcestyringsmodel

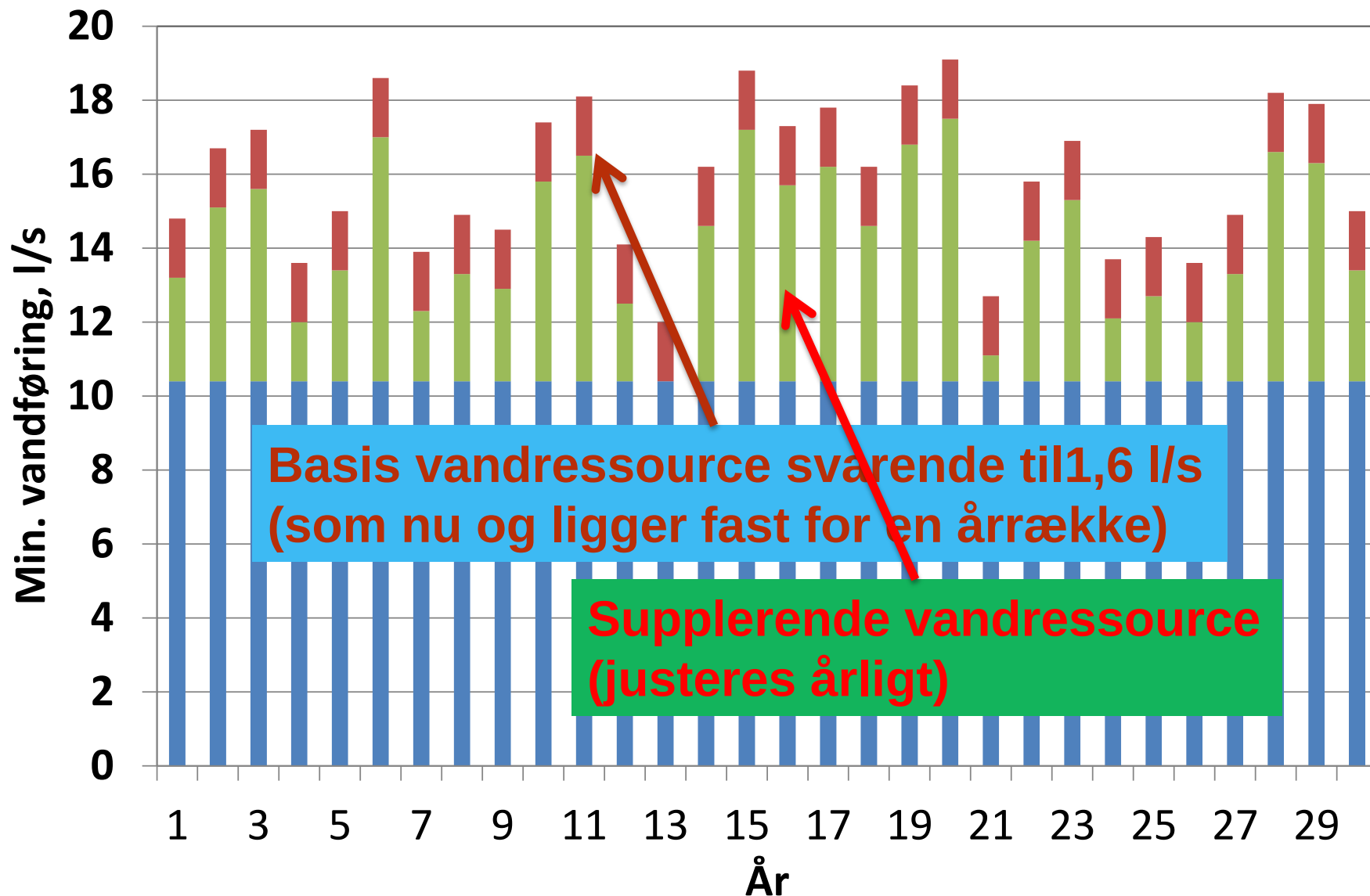
- Nuværende model baseret på krav til max påvirkning af medianminimumsvandføringen og 15 årige tilladelser er ret simpel – men også meget begrænsende i mulighederne for vandudnyttelse
- Ny ressourcestyringsmodel kunne evt. bygge på
 - Prognosereguleret vandindvinding (årlig justering af en del af indvindingstilladelsen afhængig af vinternefbør mv.)
 - Målinger af vandstande eller vandføringer
 - Påvirkningstilladelser i stedet for indvindingstilladelser

Udnyttelig vandressource efter gældende regler (ved max 10 % påvirkning)

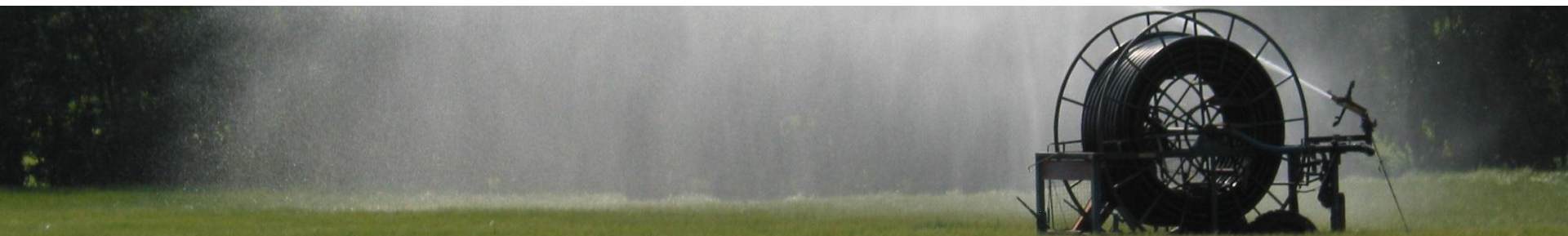
Basis vandressource (brun) og supplerende vandressource (grøn)

Indsatsområde 6:

Markvandingens betydning for økonomi, miljø og klima

- Økonomiberegninger opdateres med nye data fra bl.a. nye vandingforsøg (majs og kløvergræs)
- Økonomimodul i Vandregnskab Online fra 2013
- Markvanding er positivt for næringsstofudnyttelsen
- Markvanding har stor positiv klimaeffekt
- Bedre styring af markvanding og ny vandingsteknik
 - Fokus på at der kun vandes, når der er økonomisk behov.
 - Fokus på vandbesparende tiltag

Tak for opmærksomheden

